

V. Katasonov: Prečo potrebuje Argentína pesos, ak existuje americký dolár?

- CZ24 News | 10. září 2023

V auguste sa do pozornosti mnohých svetových médií dostal zriedkavo známy argentínsky politik Javier Milei. Skutočnou politickou „hviezdou“ sa stal po tom, čo pre všetkých nečakane získal prvé miesto v hlasoch (viac ako 30 %) v predbežných prezidentských voľbách (primároch) 14. augusta. Oficiálne prezidentské voľby sa uskutočnia v októbri. Javier Milei má reálnu šancu stať sa hlavou štátu. On a jeho strana (Forward to Freedom) sa radikálne líšia od súčasného prezidenta Alberta Fernandez a vládnej aliancie Union for the Homeland. Zatiaľ čo tí druhí inklinujú k Rusku, Číne a ďalším krajinám, ktoré sú členmi BRICS alebo sa konsolidujú okolo tohto zoskupenia, tí prví zaujímajú proamerickú pozíciu. Okrem toho sa Javier Milei stavia do pozície libertariána a má názory blízke anarchizmu. Už som o tom písal v článku „Hrozí, že Argentína sa nestane členom BRICS“.

Volebný program Javiera Mileyho je mimoriadne originálny. Aj pre tých politikov, ktorí zastávajú proamerické postoje a považujú sa za libertariánov. To všetko však zodpovedá prezývke, ktorú Javier dostal od školských rokov – El Loco, čo v preklade znamená „Vodič“ alebo „Šialený“.

Obzvlášť neortodoxné je vyhlásenie Javiera Mileyho, že keď sa stane prezidentom, zlikviduje Argentínsku centrálnu banku a nahradí národnú menu peso americkým dolárom. „Centrálne banky spadajú do 4 kategórií: zlé, ako napríklad Fed; veľmi zlé, ako v Latinskej Amerike; strašne zlé; a Argentínskej centrálnej banky,“ poznamenala Milei. Radšej nič ako taká strašne, strašne zlá centrálna banka!

Vavríny autora myšlienky úplnej dolarizácie Argentíny však stále nepatria Javierovi Mileymu. Ukazuje sa, že v roku 1999 vtedajší prezident Argentíny Carlos Menem navrhol prijatie amerického dolára ako národnej meny, aby sa krajina úplne finančne stabilizovala. Potom však bola táto myšlienka odmietnutá ako šialená.

Pre informáciu uvádzam, že okrem úplnej dolarizácie má Argentína prechodnú možnosť nazývanú „currency board“. Currency board, tiež currency board alebo currency board, je režim menovej politiky, v ktorom menové orgány uskutočňujú neobmedzenú výmenu národnej meny za cudziu menu s pevným kurzom, ktorý je stanovený na legislatívnej úrovni. Menové orgány zodpovedné za implementáciu opísaných politík sa nazývajú menová rada, manažment alebo rada. Cudzia mena, ku ktorej je pevný výmenný kurz národnej meny, sa nazýva „kotviaca mena“. Menová rada sa rozšírila počas rozkvetu európskych impérií a bola formou menovej autority v kolóniách. Prvá menová rada bola založená v roku 1849 koloniálnou vládou na ostrove Maurícius, ktorý bol súčasťou Britského impéria. Vydávanie miestnej meny v kolóniách sa uskutočnilo za podpory rezervnej meny metropoly. Menové autority kolónie sú v podstate zbavené emisnej funkcie: iba vymieňajú jednu menu za druhú.

Najkurióznejšie je, že Argentína už niekoľkokrát použila mechanizmus správy meny. Prvýkrát to bolo v rokoch 1903-1914. V tom čase ešte Argentína nemala centrálnu banku, ale skôr inštitúciu s názvom Caja de Conversión (Menová rada). Druhýkrát to bolo v rokoch 1927-1929. Centrálna banka Argentíny (Banco Central de la República Argentina) bola založená v roku 1935. A teraz, po tretíkrát, bol mechanizmus riadenia meny použitý v rámci existujúcej centrálnej banky – v rokoch 1991-2002. Centrálna banka sa de facto stala menovou radou, od ktorej sa vyžaduje, aby podporila každé peso v obehu zásobou cudzej meny (takmer výlučne amerického dolára).

Vráťme sa však do dnešnej Argentíny. Bloomberg publikoval 17. augusta článok „Tu je, ako sa argentínske Milei plánuje dolárovať“, ktorý podrobne popisuje návrhy argentínskeho kandidáta na prezidenta na úplnú dolarizáciu krajiny. Autorom článku je Ignacio Olivera Doll.

Myšlienku dolárovania argentínskej ekonomiky a zrušenie centrálnej banky navrhol Milei jeden Emilio Ocampo, ktorý pracoval na Wall Street viac ako 20 rokov, kým sa v roku 2005 presťahoval na argentínsky vidiek. Ocampo, ktorý pracoval ako investičný bankár v Salomon Brothers, napísal knihu o dolarizácii, ktorá sa minulý rok vypredala v kníhkupectvách Buenos Aires, a odvtedy sa stal poradcom Javiera Mileyho na túto tému.

Zdá sa, že Javier Milei využije skúsenosti s prechodom na salvádorský dolár. Tam sa do roku 2001 ako platidlo používala miestna mena, salvádorská dvojbodka, potom sa tam dve desaťročia používal výlučne americký dolár. Washington použil Salvador ako príklad toho, ako sa dá a má stabilizovať tamojšia ekonomika – prechodom na americký dolár. Pravda, o dvadsať rokov neskôr El Salvador opäť prekvapil celý svet. Stala sa prvou krajinou na svete, ktorá legalizovala kryptomenu Bitcoin ako platobný prostriedok. V Salvádore preto už dva roky paralelne obiehajú dve meny – americký dolár a bitcoin. To, mimochodom, spôsobuje veľmi vážnu nevôľu na strane Washingtonu. Ktorá už nejaký čas začala ostro kritizovať súkromné kryptomeny a dokonca s nimi bojovať. Čo sa týka Javiera Mileyho, aj on sa k Bitcoinu vyjadruje veľmi pozitívne. Nesľubuje však, že z nej urobí oficiálnu menu (ako v Salvádore).

Mileyho plán počíta s prechodným obdobím od argentínskeho pesa k americkému doláru, keď národnú menu nahradí americká. V akom kurze sa uskutoční výmena? Bloomberg v článku uvádza približné výpočty. Podľa centrálnej banky je menová báza (hotovosť v obehu plus prostriedky uložené v centrálnej banke) 6,4 bilióna pesos. Bol by stanovený na „rovnovážnom výmennom kurze“ blízkom tomu, kde sa peso obchoduje na neformálnych paralelných trhoch, ktoré Argentínčania využívajú na obchádzanie kontrol. Za dolár sa v súčasnosti na týchto trhoch kupuje približne 780 pesos a celková menová báza pri tomto kurze by bola približne 9,3 miliardy dolárov. Potom sa menová báza zmrazí, centrálna banka prestane vydávať peniaze a aktíva finančného systému sa premenia na americké doláre.

Dolarizáciu je možné implementovať len v ekonomike bez menových obmedzení, akékoľvek menové bariéry budú odstránené.

Centrálna banka ako emisná inštitúcia bude zrušená ako nepotrebná. Namiesto toho sa podľa Ocampo v zahraničí vytvorí špeciálny fond s názvom Menový stabilizačný fond (MSF) so sídlom v zahraničnej jurisdikcii, ako je Švajčiarsko, Írsko alebo Luxembursko, a bude mať zákonný mandát. Fond vydá komerčné cenné papiere kryté aktívami, aby splatil 26 miliárd USD dlhových nástrojov v držbe komerčných bánk. Jej hlavným aktívom budú dlhy vlády voči centrálnej banke a dôchodkovým fondom Anses. V článku sa uvádza: „Fond bude nadmerne zadlžený, s pomerom aktív 4 USD ku každému 1 USD pasív. Všetky prichádzajúce peňažné toky sa automaticky použijú na splatenie dlhu.“

Zdá sa, že myšlienka vytvorenia fondu Lekárov bez hraníc na splatenie zahraničného dlhu Argentíny nie je improvizovaný nápad Miley a Ocampo. Dizajn fondu už bol vyvinutý s pomocou americkej právnickej firmy DLA Piper. Ocampo očakáva, že „dlh Lekárov bez hraníc bude splatený do štyroch až piatich rokov, čím sa otvoria dvere k najväčšiemu odpisu dlhu Argentíny v histórii bez zlyhania.“ Samozrejme, nie všetky detaily plánu sú jasné z článku v Bloomberg, ale vo všeobecnosti má človek dojem, že platobnej neschopnosti Argentíny by sa malo zabrániť tým, že zahraničný (predovšetkým americký) kapitál skúpi zvyšné štátne aktíva Argentíny za lacnú cenu. . Zdá sa tiež, že Washington aktívne využíva Miley a Ocampo, aby zabránil Argentíne v pohybe smerom k Rusku, Číne, ďalším členským krajinám BRICS, ako aj tým krajinám, ktoré sa okolo BRICS začínajú konsolidovať. Plán propagácie krajiny pod „dáždnikom“ Spojených štátov a amerického dolára dnes vyzerá mimoriadne

absurdne.

Tie krajiny, ktoré nahradili národné meny americkým dolárom, tak urobili ešte v časoch, keď bol dolár pri moci, dalo by sa povedať, v jeho vrchole. Ako som už uviedol vyššie, Salvador uskutočnil svoju dolarizáciu v roku 2001. Panama vo všeobecnosti prešla na americký dolár na prelome 19. a 20. storočia. Cestou podotýkam, že spolu s dolárom v Paname obieha aj miestna mena Balboa. Výmenný kurz Balboa k doláru je 1:1. Balboas sa razia iba vo forme mincí (maximálne – 5 balboas). A ako papierové bankovky sa používajú iba americké doláre.

Ale tu sú dátumy prechodu na americký dolár v iných krajinách: Ekvádor – 2000, Východný Timor – 2002, Zimbabwe – 2008. Po Zimbabwe sa nikto nezadrdhával nad nahradením národnej meny americkým dolárom. To je pochopiteľné. Svetová finančná kríza 2008-2009 sa stal zlomovým bodom pre americký dolár. Za posledných pätnásť rokov sa u neho prejavovali čoraz častejšie známky slabosti. Stratil čaro rezervnej meny, pod ktorej dáždník sa chcete schovať.

Náklady na praktickú realizáciu programu finančnej stabilizácie pre Argentínu, ktorý pripravil Ocampo a vyjadrila ho Miley, sa môžu ukázať ako veľmi vysoké. Priznáva to aj článok Ignacia Olivera Dolla: „Je pravda, že v dôsledku dolarizácie Mileyina administratíva stratí veľkú časť svojej schopnosti určovať obchodné podmienky a diktovať menovú politiku – nehovoriac o tom, že deje v čase, keď sa mnohé iné krajiny snažia stať sa menej závislými od Spojených štátov.

AUTOR: Valentín Katasonov

[ZDROJ](#)

Překlad: J.G. SPRÁVY DO MOZAIKY